

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VII. Quomodo non cogitans Alipium mordaci irrisione à Circensium insania revocarit, & Manichæorum Superstitione involverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

V S V S.

Jerem. 2.
19, 13.

1. Signum est futuræ conversionis, in voluptatibus & vanitatibus conscientiæ stimulis agitari, & experiri, quam *amarum sit relinquere Dominum Deum, ac fodere sibi cisternas dissipatas in creaturis.* Hoc sentit S. D. qui verò tranquille in bonis hujus vitæ degunt, cum Augustino peccant, non vero cum illo convertuntur.
2. Omne gaudium de creaturis vanum est & miserum, imo tanto miserius, quanto hominum judicio majus est, quod hoc cap. egregie declarat S. D. Vbi ostendit se vanæ ambitionis nauseam concepisse, tum ob inordinati affectus acerbiter, tum *quia etsi quid arripisset prosperum, pene priusquam teneretur, avolabat,* quæ sane causa generoso animo sufficit ad contemptum rerum humanarum.

CAP. VII.

Quomodo non cogitans, Alipium mordaci irrisione à Circensium insania revocarit, & Manichaorum Superstitione involverit.

1. **C**ongemiscebamus in his, qui simul amice vivebamus; & maxime ac familiarissime cum Alipio & Nebridio, ista colloquebar; quorum Alipius ex eodem erat quo ego, ortus municipio, parentibus municipalibus, me minor natu. Nam & studuerat apud me, cum in nostro docere cœpi oppido, & postea Carthagine. Et diligebat me multum, quod ei bonus & doctus viderer: & ego illum propter magnam virtutis indolem, quæ in non magna ætate, factis eminebat. Gurges tamen morum Carthaginensium, quibus nugatoria fervent specta-

specta-

spectacula, absorbuerat eum a infania Cir-
 censium. Sed cum in eo miserabiliter vol-
 veretur, ego autem Rhetoricam ibi profes-
 sus, publica schola uterer, nondum me au-
 diebat ut magistrum, propter quandam si-
 multatem, quæ inter me & patrem ejus erat
 exorta. Et compereram, quod Circum exi-
 tiabiliter amaret: & graviter angebar, quod
 tantam spem perditurus, vel etiam perdidis-
 se mihi videbatur. Sed monendi eum, &
 aliqua coercitione revocandi nulla erat co-
 pia, vel amicitia benevolentia, vel jure ma-
 gisterii. Putabam enim eum de me, cum pa-
 tre sentire: ille vero non sic erat. Itaque
 postposita in hac re patris voluntate, saluta-
 re me cœperat, veniens in auditorium me-
 um, & audire aliquid atque abire. Sic enim
 de memoria mihi lapsum erat agere cum
 illo, ne vanorum ludorum cæco & præcipiti
 studio, tam bonum interimeret ingenium.
 2. Verum autem Domine, tu qui præsi-
 des gubernaculis omnium, quæ creasti, non
 eum oblitus eras futurum inter filios tuos,
 bantistitem sacramenti tui. Et ut aperte ti-
 bi tribueretur ejus correctio, per me qui-
 dem illam, sed nescientem, operatus es.
 Nam quodam die cum sederem loco soli-
 to, & coram me adessent discipuli, venit,
 salutavit, sedit: atque in ea, quæ ageban-
 tur, animum intendit. Et forte lectio in ma-
 nibus erat, quam dum exponerem, oppor-
 tune mihi videbatur adhibenda similitudo
 Circensium: quo illud, quod insinuabam,
 & jucundius & planius fieret, cum irrisione
 mordaci eorum, quos illa captivasset insa-
 nia. Tu scis Deus noster, quod tunc de Ali-

pio ab illa peste sanando non cogitaverim. At ille in se rapuit, meque illud non nisi propter se dixisse credidit. Et quod alius acciperet ad succensendum mihi, accepit honestus adolescens ad succensendum sibi, & ad me ardentius diligendum. Dixeras enim tu jam olim, & innexueras literis tuis:

Prov. 9, 8. *Corripe sapientem, & amabit te.*

3. At ego illum jam non corripueram. Sed uteris tu omnibus & scientibus, & nescientibus, ordine quo nosti, & ille ordo iustus est. De corde & lingua mea carbones ardentes operatus es, quibus mentem spei bonæ adureres tabescentem, ac sanares. Taceat laudes tuas, qui miserationes tuas non considerat, quæ tibi de medullis meis confitentur. Etenim ille post illa verba, proripuit se ex fovea tam alta, qua libenter demergebatur, & cum miserabili voluptate cæcabatur: & excussit animum forti temperantia, & resiliuerunt omnes Circensium sordes ab eo, ampliusque illuc non accessit. Deinde patrem reluctantem evicit, ut me magistro uteretur. Cessit ille, atque concessit. Et audire me rursus incipiens, illa mecum superstitione involutus est: amans in Manichæis ostentationem continentiam, quam veram & germanam putabat. c Erat autem illa vecors & seductoria, preciosas animas captans, nondum virtutis altitudinem scientes tangere, & superficie decipi faciles, sed tamen adumbratæ simulatæque virtutis.

N O T Æ.

- a *Insania Circensium*) hos ludos Romæ primus fecit Romulus quarto mense ab urbe condita, quo die Sabinas rapuit. Locus Circus appellabatur, inde

inde nomen Circensium; pugnabant in iis equi & pugiles. Ex Vrbe in provincias hi ludi migrarunt. Eos spectandi infano amore captus fuit Alipius adolescens, Carthagine Augustini familiaris, & in Rhetorica auditor.

b *Antislitem Sacramenti tui*) creatus est enim postea Alipius Episcopus Tagastensis, & patriæ suæ pastor A. C. 394. ut censet Bar. & colligi potest ex ep. 8. S. August. quam hoc anno ad S. Hieronymum dedit. Per Sacramentum intelligit mysteria fidei Catholicæ, quæ explicare & prædicare proprium est Episcoporum.

c *Erat autem illa vecors & seductoria*) Fallacem & simulatam Manichæorum, etiam eorum, qui Electos se nominant, probitatem, alibi egregie depingit. *Novem annos totos, inquit, magna cura & diligentia eos audivi, nullus mihi Electorum innotescere potuit, qui secundum hæc præcepta (prius enumerata) non aut deprehensus in peccato, aut certe suspicioni subditus fuerit. Multi in vino & carnibus (quas Electis contingere nefas erat) multi lavantes in balneis inventi sunt, &c. Larvata nimirum hæreticorum non solum est doctrina, verum & vita.*

lib. de morib. Manich. c. 19.

V S V S.

1. Quam multi adolescentes studio vanorum ludorum bonum ingenium interimunt, nec tamen Augustinos instar Alipii audiunt, utinam discerent ab ipso bene monentibus obtemperare!
2. Expende divinæ providentiæ erga electos suos Sapientiam, quæ utitur omnibus & scientibus, & nescientibus, ad eorum profectum & emendationem, ordine mirabili & justo. Ita Augustinus veluti joco sanavit minorem Alipii infamiam, quem tamen in majorem postea conjecit, dum illum Manichæorum superstitione involvit.